

Doniyor kitobi — bir yuz o‘ttiz beshinchi

1776, 1789 va 1798 yillarning bashoriy ovozlari: 144 000 ning muhrlanishiga muqaddima

Jeff Pippenger
2024-03-14

1776, 1789 va 1798-yillar tarixi bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanishi tarixini tasvirlaydi. O‘sha sanalarning har birida yer hayvoni gapirdi. Yer hayvonining uch marta gapirishi bilan timsollangan uchta belgi 2001-yil 11-sentabrda, 2023-yil iyulida va tez orada keladigan yakshanba qonunida Masihning uchta ovozigacha parallel ravishda kechadi.

Men Rabbimizning kunida Ruhda edim va orqamdan karnayning ovozidek ulug‘ bir ovozni eshitdim. Vahiy 1:10.

O‘sha uchta ovozli belgilarning har biri uchinchi voy-holning tobora kuchayib borayotgan “jaranglashini” ifodalaydi; bu ayni paytda yettinchi ogohlantiruvchi karnaydir, karnay esa ovozdur.

Baland ovoz bilan nido qil, o‘zingni ayama, ovozingni karnay kabi ko‘tar, va Mening xalqimga ularning itoatsizligini, Yoqub xonadoniga esa ularning gunohlarini ko‘rsat. Ishayo 58:1.

2001-yil 11-sentabrda Protestant shoxga qaratilgan ovoz soqchilarning ovozi bo‘lib, Laodikiyachilik Adventizmini Yeremiyoning qadimiy yo‘llariga qayta chorlagan edi, biroq masxarachilar jamoasi ularda yurishni rad etdi.

Egamiz shunday deydi: Yo‘llar boshida turinglar, qaranglar va qadimgi yo‘llarni so‘ranglar: yaxshi yo‘l qayerdaligini bilib, o‘sha yo‘lda yuringlar, shunda jonlaringiz uchun orom topasizlar. Ammo ular: “Biz o‘sha yo‘lda yurmaymiz”, dedilar. Shuningdek, ustingizga soqchilar qo‘ydim va dedim: “Karnay sadosiga quloq solinglar”. Ammo ular: “Biz quloq solmaymiz”, dedilar. Yeremiyo 6:16, 17.

2023-yil iyulining ovozi 2020-yil 18-iyuldagi birinchi ko‘ngilsizlikdan beri sukut saqlab kelgan Future for America xizmatining tirilishi edi. Yahyoning tez orada kelajak Masih haqidagi e‘loni va Yustinianning tez orada kelajak daxriy haqidagi e‘loni kabi, Future for America ham Amerikanning kelajagi yaqinlashib kelayotgan Yakshanba qonuni va o‘sha yo‘l belgisida yettinchi karnayning chalinishi bilan abadiy o‘zgarish arafasida ekanini aniqladi. Sahroda faryod qiluvchi birining ovozi 2023-yil iyulining ovozi edi.

Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi ikkinchi ovoz, yaqin orada keladigan Yakshanba qonuni paytida, yer hayvoni orqali ajdarning so‘zlashi yuz berganda yangraydi. Ana shu nuqtada “eshak” uchinchi marta uriladi, va shundan keyin “eshak” gapiradi. Eshak 2001-yil 11-sentabrdan ko‘p o‘tmay, 2023-yil 7-oktabrdan keyin urildi, so‘ng esa yaqin orada keladigan Yakshanba qonunida, ya‘ni u gapiradigan joyda, yana uriladi. Balomning guvohligida u bir farishta tomonidan yo‘ldan burib yuborilgan edi, va o‘sha farishta Islomning to‘rt shamolini ushlab turishga buyurilgan to‘rt farishtani ifodalaydi; ammo Yakshanba qonunida Islomning eshagi yettinchi karnayning ovozi

bilan gapiradi, bu esa uchinchi voy hamdir.

Aynan o'sha yerda 2020-yil 18-iyuldan beri kechikib kelgan Islom haqidagi vahiy so'zlaydi, chunki o'shanda u endi kechikmaydi. Yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanishi davrida ko'plab ovozlari mavjud bo'ladi, va o'sha davr yaqinda keladigan Yakshanba qonuni bilan boshlanadigan Xudoning ijro etuvchi hukmidan oldin keladi. Xudoning ijro etuvchi hukmi yettita farishta va yettita kosa orqali ifodalangan. O'sha davr Muqaddas Ruhning yog'dirilishi bilan boshlanadi va u Muqaddas Ruh yog'dirilib, olov tillari bu voqeaga guvohlik bergan Hosil bayramining takrorlanishini anglatadi. O'sha vaqtda yog'dirilish endi o'lchab berilmaydi, chunki o'shanda Muqaddas Ruh o'lchovsiz yog'diriladi.

“Uchinchi farishtaning xabari e'loniga qo'shiladigan farishta butun yer yuzini o'zining ulug'vorligi bilan yoritishi kerak. Bu yerda butun dunyo ko'lamidagi va odatdan tashqari qudratga ega bo'lgan bir ish oldindan aytilgan. 1840–44 yillardagi advent harakati Xudoning qudratining ulug'vor namoyoni edi; birinchi farishtaning xabari dunyodagi har bir missionerlik maskaniga yetkazildi, va ayrim mamlakatlarda o'n oltinchi asrdagi Islohotdan beri biror yurtda guvoh bo'linmagan darajadagi eng katta diniy qiziqish kuzatildi; biroq ularning barchasidan uchinchi farishtaning so'nggi ogohlantirishi ostidagi qudratli harakat oshib ketadi.”

“Ish Hosili Bayrami kuni”dagiga o'xshash bo'ladi. Xushxabar davrining boshlanishida Muqaddas Ruhning to'kilishi orqali “ilk yomg'ir” qimmatli urug'ning unib chiqishini ta'minlash uchun berilgan bo'lsa, xuddi shunday “keyingi yomg'ir” ham uning yakunida hosilning pishib yetilishi uchun beriladi.” The Great Controversy, 611.

2001-yil 11-sentabrda bir yuz qirq to'rt mingning muhrlanishi boshlandi va Muqaddas Ruh o'lchov bilan to'kildi. Bu to'kilishning o'lchanishi Hosil bayrami tarixida, Masihning tirilishidan boshlab, bir farishta gapirib: “Xudoning O'g'li, tashqariga chiq, Ota Seni chorlamoqda”, deganida ifodalangan edi; xuddi Iso Lazarni qabr ichidan: “Lazar, tashqariga chiq”, degan so'zlar bilan chaqirgani kabi. 2023-yilda Masih ikki guvohning o'lik, quruq suyaklarini: “tashqariga chiqinglar”, deb chaqirdi.

Masih tirilganidan keyin U avvalo O'z Otasining huzuriga ko'tarildi, so'ngra esa 2001-yil 11-sentabrda qilganidek pastga tushdi. Shundan keyin U Maryam bilan uchrashgani, Emmausga boradigan yo'lda uchrab, ta'lim bergan shogirdlari bilan ko'rishgani va undan so'ng boshqa shogirdlarga zohir bo'lgani orqali ifodalanganidek, shogirdlarini bosqichma-bosqich ma'rifatlantirdi. U so'nggi ko'tarilishidan oldin qirq kun davomida shogirdlarga ta'lim berdi; undan keyin yana o'n kun o'tgach, ularning barchasi yakdil bo'lib, bir joyda to'plangan edilar va Muqaddas Ruh ularga cheksiz darajada yog'dirildi.

“Iso O'z shogirdlari bilan uchrashganda, O'zining o'limidan avval ularga aytgan so'zlarini ularga eslatdi, ya'ni Musoning qonunida, payg'ambarlarda va Zaburda U haqda yozilgan barcha narsalar bajo bo'lishi kerak edi. Shunda U ularning aqlini Muqaddas Yozuvlarni tushunishlari uchun ochdi va ularga dedi: Mana shunday yozilgandir, va Masih azob chekishi, uchinchi kuni o'liklardan tirilishi lozim edi; hamda tavba va gunohlarning kechirilishi Uning nomi bilan barcha xalqlar orasida, Quddusdan boshlab, va'z qilinishi kerak edi. Sizlar esa bu

narsalarning guvohlarisizlar.” The Desire of Ages, 804.

2023-yilning iyul oyida Iso Masihning ovozi ikki o‘lik guvohni uyg‘otdi va shogirdlarining Musoning qonunida (“yetti zamon”), payg‘ambarlar kitoblarida (Nabuxadnazarning yirtqichlar haqidagi surati) hamda Zaburlarda (Muso va Qo‘zining tajribasi) yozilgan barcha narsalar haqidagi tushunchasini ochishni boshladi. Uning ta‘lim berish ishi tirilishidan boshlangan edi va keyingi qirq kun davomida yanada kuchaydi. Bu ish Uning taom yeyish haqidagi iltimosi bilan boshlandi.

Ular hali ham quvonchdan ishonmay, hayratda turganlarida, U ularga dedi: “Bu yerda yeydigan biror narsangiz bormi?” Ular Unga qovurilgan baliqning bir bo‘lagini va asalari inidan olingan asalni berdilar. U esa uni olib, ularning oldida yedi. So‘ng ularga dedi: “Men hali sizlar bilan birga bo‘lganimda, sizlarga aytgan so‘zlarim shulardir: Men haqimda Musoning qonunida, payg‘ambarlar kitoblarida va Zaburlarda yozilgan hamma narsa bajo bo‘lishi kerak”. Luqo 24:41–44.

Ibodot davom etayotgan tarixdagi asosiy yo‘lko‘rsatkich edi, va Masihning tirilishidan boshlab U qirq kun o‘tib osmonga ko‘tarilguniga qadar bo‘lgan tarix, Hosil bayramigacha yana o‘n kunni qoldirdi (o‘n — sinovdir); o‘sha paytda Muqaddas Ruh o‘lchovsiz ravishda to‘kilishi kerak edi. Uning tirilishi, osmonga ko‘tarilishi va undan so‘ng yana pastga tushishi 2001-yil 11-sentabrni ifodalaydi. 2023-yil iyuli qirq kunning yakunini ifodalaydi, va 2023-yil iyulidan keyin keladigan o‘n kun yaqin orada keladigan yakshanba qonuniga olib boradi. O‘sha yakuniy o‘n kunlik davrda birlik va ibodat yo‘lko‘rsatkichdir. Bu birlik Hizqiyolning o‘ttiz yettinchi bobdagi suyaklar, paylar va etni birlashtirgan birinchi bashorati bilan ifodalangan edi. Hizqiyolning ikkinchi bashorati to‘rt shamolning nafasi edi, va nafas ibodatning ramzidir. O‘sha yakuniy o‘n kun ichida bir yuz qirq to‘rt ming muhrlanadi, chunki ular Lazar orqali timsollangan.

“Uning Baytaniyaga borishni kechiktirishining sababi mana shu edi. Bu toj-majmuadagi mo‘jiza — Lazarni tiriltirish — Uning ishiga va ilohiylik haqidagi da‘vosiga Xudoning muhrini bosishi kerak edi.” The Desire of Ages, 529.

Na faqat dono bokira qizlar ushbu toj kiydiruvchi mo‘jiza davomida muhrlanadilar, balki nodon bokira qizlar ham masalaning noto‘g‘ri tomonida muhrlanadilar.

“Masihning toj kiygan mo‘jizasi — Lazarning tiriltirilishi — ruhoniylarning Iso va Uning ajoyib ishlarini dunyodan yo‘qotishga bo‘lgan qat‘iy qarorini muhrlagan edi; chunki bu ishlar tez sur‘atda ularning xalq ustidan ta‘sirini yemirib borayotgan edi.” Havoriylarning ishlari, 67.

Yaqinda keladigan yakshanba qonunigacha bo‘lgan bir yuz qirq to‘rt ming kishining muhrlanishi tarixidagi ko‘plab ovozlari “sitr ustiga sitr”dir, ya‘ni Xudoning bashoratli Kalomini ovozlari; va o‘sha ovozlari “har bir vahiyning ta‘siri” amalga oshadigan davrda yangraydi. Ular yettinchi muhr ochilganda yangraydi.

U yettinchi muhrni ochganida, osmonda qariyb yarim soat sukut bo‘ldi. Va men Xudo huzurida turgan yetti farishtani ko‘rdim; ularga yetti karnay berildi. Va boshqa bir farishta kelib, oltin tutatqi idishini ko‘tarib, qurbongoh oldida turdi; va unga ko‘p tutatqi berildi, toki u buni taxt oldidagi oltin qurbongoh ustida barcha azizlarning ibodatlari bilan birga taqdim etsin.

Va tutatqining tutuni, azizlarning ibodatlari bilan birga, farishtaning qo‘lidan Xudo huzuriga ko‘tarildi. Va farishta tutatqi idishini olib, uni qurbongohning olovi bilan to‘ldirdi-da, yerga tashladi; va ovozlari, momaqaldiroqlar, chaqmoqlar va zilzila bo‘ldi. Vahiy 8:1–5.

Yettinchi muhrning ochilishi sukunatni yuzaga keltirdi, chunki bu davr taqsimotning o‘zgarishini ifodalaydi; muqaddas bir taqsimotdagi o‘zgarishda esa osmonda har doim sukunat bo‘ladi, bunga farishtalar o‘z musiqasi va hamdu sanosini to‘xtatgan xoch ham guvohlik beradi. Osmondagi sukunat kafforat kuni talablarida ham tasdiqlangan, va 1844-yil 22-oktabrda Xabaqquq IKKI, YIGIRMINCHI oyat butun yerga sukut saqlashni amr qildi.

“Menga Xudoning O‘z O‘g‘lini inson kechirim topib yashashi uchun o‘limga berishdagi buyuk sevgisi va pastkashligi ko‘rsatildi. Menga go‘zalligi va latofatini ko‘rish imtiyoziga ega bo‘lgan hamda bog‘dagi barcha daraxtlardan, faqat bittasidan tashqari, yeyishga ruxsat etilgan Odam Ato va Momo Havo ko‘rsatildi. Ammo ilon Momo Havoni vasvasaga soldi, u esa o‘z erini vasvasaga soldi, va ikkalasi ham taqiqlangan daraxtdan yedilar. Ular Xudoning amrini buzdilar va gunohkor bo‘ldilar. Bu xabar osmon bo‘ylab tarqaldi, va har bir arfa jim bo‘ldi. Farishtalar qayg‘uga botdilar va Odam Ato bilan Momo Havo yana qo‘llarini uzatib, hayot daraxtidan yeb, o‘lmas gunohkorlarga aylanib qolishlaridan qo‘rqdilar. Ammo Xudo shunday dedi: U gunoh qilganlarni bog‘dan quvib chiqaradi va karublar hamda alangali qilich bilan hayot daraxtiga boradigan yo‘lni qo‘riqlaydi, toki inson unga yaqinlasha olmasin va o‘lmaslikni davom ettiradigan uning mevasidan yemasin.” Early Writings, 125.

Odamlar gunohkor bo‘lganlarida osmon sukutga cho‘mdi, gunohkorlarni qutqarish uchun Masihning qoni to‘kilganida osmon sukutga cho‘mdi, va O‘z xalqidan gunohni olib tashlash orqali Masihning hukm ishi boshlanganida ham osmon sukutga cho‘mdi.

“Masihning yuqoridagi muqaddas maskanda inson foydasiga qilayotgan shifoati najot rejasida xochdagi O‘z o‘limi kabi zarurdir. U O‘z o‘limi orqali, tirilganidan keyin osmonda yakunlash uchun ko‘tarilgan o‘sha ishini boshlab berdi.” The Great Controversy, 489.

Hukm ishi 1844-yilda uchinchi farishtaning kelishi bilan boshlandi, ammo Xudoning xalqi ilohiyat bilan abadulabad bir bo‘lish o‘rniga sahroda o‘lishni tanladi. Uchinchi farishta 2001-yil 11-sentabrda yana keldi va yana osmonda sukut bo‘ldi. So‘ng Yahudo qabilasining Arsloni, farishtalar oxirgi avlod tarixiga uchinchi farishtaning kirib kelishini kuzatayotgan bir paytda, yettinchi muhrni yecha boshladi.

Yetti hukm farishtalari o‘zlarining vayronkorlik ishini boshlashga tayyor holda o‘sha yerda turar edilar, ammo yuz qirq to‘rt ming kishi muhrlanayotgan paytda ularga: “To‘xta, to‘xta, to‘xta, to‘xta”, deb aytili. Sadoqatlilarning ikki karra ibodatlari osmonga yuborildi; bu Hosil bayramidan oldingi va qirq kundan (sahroning ramzi) keyin boshlangan o‘n kun orqali timsollangan bo‘lib, Vahiy kitobining o‘n birinchi bobidagi uch yarim kunni (sahroning ramzi) ifodalardi. Shundan so‘ng ikki guvohga sahrodan kelgan ovoz tomonidan Doniyorning ikki ibodatini ado etishlari kerakligi buyurildi. Doniyorning ikkinchi bobidagi ibodat — unda Doniyor va uch munosib zot Navuxadnazar ko‘rgan maxfiy tushdagi yirtqichlar suratini tushunish uchun nur so‘rab ibodat qilganlar — hamda to‘qqizinchi bobdagi Doniyorning ibodati — unda Doniyor yolg‘iz o‘zi ibodat

qilib, Levilar 26 dagi ibodat talablarini bajo keltirgan.

Doniyor 2-bobdagi jamoaviy ibodat, bashoratli tarixning tashqi chizig'i ichida yashirilgan pinhon sir haqida nur so'rash uchun edi. Doniyor 9-bobdagi xususiy shaxsiy ibodat esa ichki ehtiyoj xususida rahm-shafqat so'rash uchun edi. 2001 yilda keyingi yomg'irning olovi tusha boshlaganida, qatorma-qator metodologiyasini tushunganlar eshita oladigan ko'plab ovozlari bor edi. Qurbongohdan yerga tashlanayotgan olov, donolar bilan nodonlar o'rtasidagi yakuniy ajralishni yuzaga keltirgan xabar edi, va o'sha xabar o'sha o'n ramziy kun davomida rivojlanib borgani sari, xabar tobora ravshanlashib bordi.

Xabar uchinchi voyaning tobora kuchayib borayotgan inqirozi edi; bu Hizqiyol kitobining o'ttiz yettinchi bobida avval ikki guvohning birlashishiga sabab bo'lgan, so'ng esa ularning qudratli lashkar sifatida oyoqqa turishiga sabab bo'lgan ikki bashorat edi. Shundan keyin o'ttiz yettinchi bobda ular bir tayoqqa birlashtiriladi, va bir tayoq sifatida birlashtirilish bilan ifodalangan ittifoq ilohiylik bilan insoniyatning qo'shilishini anglatadi; bu esa bir yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanishining so'nggi harakatlarida amalga oshadi.

2023-yil iyul oyida ibodatlar yuqoriga ko'tarila boshladi va ular Doniyor kitobining to'qqizinchi bobidagi hamda ikkinchi bobidagi ibodatlar edi. So'ng ovozlari eshitildi, shuningdek momaqaldiroqlar ham bo'ldi, va keyin chaqmoqlar ko'rindi. Chaqmoq va momaqaldiroq tabiiy olamda ham, bashoratda ham yomg'irga hamroh bo'ladi. Yomg'ir 2001-yil 11-sentabrda boshlandi. Chaqmoq va momaqaldiroq haqidagi ilk ishora uni ilohiy qo'rquvni hosil qilish uchun mo'ljallangan xabar sifatida aniqlaydi.

Uchinchi kuni ertalab tog' ustida momaqaldiroqlar va chaqmoqlar, qalin bulut paydo bo'ldi, karnayning ovozi esa nihoyatda baland edi; shu bois qarorgohdagi barcha xalq titrab ketdi. Chiqish 19:16.

Chaqmoqlar va momaqaldiroqlar karnayning "ovozi" bilan birga namoyon bo'ldi. Ular yomg'ir bilan birga keladi va Xudoning xalqini yo'naltirish uchun bashoratli odimlarni ifodalaydi.

Bulutlar suv to'kdilar; osmonlar sado chiqardilar; Sening o'qlaring ham uchib bordi. Momaqaldiroq'ingning ovozi osmonda yangradi; chaqmoqlar dunyoni yoritdi; yer qaltirab, larzaga keldi. Sening yo'ling dengizdadir, so'qmog'ing ulkan suvlar ichidadir, va izlaring bilinmas. O'z xalqingni Muso va Horunning qo'li bilan suruv kabi yetaklading. Zabur 77:17–20.

Chaqmoqlar va momaqaldiroqlar Xudoning ovozidir; bu yomg'ir paytida yuz beradi va o'sha davr mobaynida U O'z shamollarini (Islom sharq shamolidir) O'z xazinasidan chiqaradi.

U o'z ovozini chiqarganida, osmonlarda suvlarning ko'pligi paydo bo'ladi; U yerning chekkalaridan bug'larni ko'taradi; U yomg'ir bilan birga chaqmoqlarni hosil qiladi va shamolni O'z xazinalaridan chiqaradi. Yeremiyo 10:13.

Xudo sher singari nido qilganida O'z ovozini yangratdi; bunga javoban yetti momaqaldiroq ham o'z ovozlariini yangratdi. Bu yetti momaqaldiroq Milleriylar harakati tarixi davomida, shuningdek 2001-yil 11-sentyabrda U O'z xazinalaridan sharq shamolini chiqarganida yana yetib kelgan

uchinchi farishta harakatida Xudoning qadamlarini ifodalaydi.

U yerning chekkalaridan bug'larni ko'taradi; yomg'ir uchun chaqmoqlarni hosil qiladi; shamolni O'z xazinalaridan chiqaradi. U Misrning to'ng'ichlarini, ham odamning, ham hayvonning to'ng'ichlarini urdi. Zabur 135:7, 8.

U Misrning to'ng'ichlari urib tushirilgan paytda shamolni O'z xazinalaridan chiqardi, va Fisih xochga ishora qildi; xoch esa, o'z navbatida, 1844-yilda uchinchi farishtaning kelishiga ishora qildi; bu esa, o'z navbatida, sharq shamoli kunida, 2001-yil 11-sentabrda uchinchi farishtaning qaytishiga ishora qildi.

Yetti muhr bilan muhrlangan kitobdan muhrlar olib tashlanganda, bu haqiqatning bosqichma-bosqich rivojlanishini ifodalaydi. Yettinchi muhrning olib tashlanishi bir yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanish vaqtini ifodalaydi. Yetti muhr bilan muhrlangan kitob ilk bor tilga olinganda, chaqmoqlar, momaqaldiroqlar va ovozlar bor edi, ammo zilzila yo'q edi.

Taxtdan chaqmoqlar, momaqaldiroqlar va ovozlar chiqardi; taxt oldida esa olovli yetti chiroq yonib turar edi; bular Xudoning yetti Ruhidir. Vahiy 4:5.

Ovozlar, chaqmoqlar va momaqaldiroqlarning birinchi eslatilishida yomg'ir Muqaddas Ruh bilan ifodalanadi; U olovning yetti chirog'idir, biroq zilzila yo'q. Yaqinda keladigan yakshanba qonunining zilzilasi Yetinchi Muhrning olib tashlanishida aniqlanadi. Vahiy kitobining to'rtinchi bobi Yahudo qabilasining Arsloni tomonidan amalga oshirilgan haqiqatning muhrdan ochilishining boshlanishini ko'rsatadi, va muhrlash vaqti aniqlanganda, u davrning boshlanishi va tugashini aniqlaydi.

Hozirgi davrning boshlanishi 2001-yil 11-sentyabrda farishtaning O'z ulug'vorligi bilan yer yuzini yoritish uchun tushgan payti bo'ldi; so'ng Ishayo oltinchi bobda bizga yakshanba qonuni bilan yakunlanadigan va "ovozlar, chaqmoqlar, momaqaldiroqlar, shamol va yomg'ir" orqali ifodalangan xabar ko'rgan, ammo chaqmoqlarning ma'nosini anglay olmaydigan, eshitgan bo'lsa-da, buyuk zilzila ularni bosib kelguniga qadar ovozlar va momaqaldiroqlarni tushuna olmaydigan bir xalqqa e'lon qilinishi lozimligi ma'lum qilinadi. Bir yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanish davri — har bir vahiy ta'siri bajo bo'ladigan davrdir.

Bu tarix ibodat qiluvchilarning ikki toifasini yuzaga keltiradi va namoyon etadi. Bir toifa yomg'irni tan oladi, shu bois uni qabul qiladi, chunki ular chaqmoqni ko'ra oladi va ovozlarni, momaqaldiroqni hamda shamolni eshita oladi. Muhrlash davrining oxirida esa, tez orada keladigan yakshanba qonunining buyuk zilzilasi Xudoning ijro etiluvchi hukmlarini boshlab beradi.

Va osmonda Xudoning ma'badi ochildi, va Uning ma'badida Uning ahd sandig'i ko'rindi; va chaqmoqlar, ovozlar, momaqaldiroqlar, zilzila va ulkan do'l yuz berdi. Vahiy 11:19.

Buyuk zilzila paytida "chaqmoqlar, ovozlar va momaqaldiroqlar" tarkibiga "do'l" ham kiradi. "Do'l" yettinchi muhr ochilayotgan, muhrlash vaqti boshlanayotgan paytda, xuddi Quddus ichidan o'tib, yurtda (tashqi) va jamoatda (ichki) sodir etilgan jirkanch ishlar uchun oh tortib, faryod chekkanlarning peshonalariga belgi qo'yish uchun farishta o'tishini kutib turganlaridek, buni

qilishga hozirlik ko‘rgan yetti farishta tomonidan to‘kila boshlagan hukmlarni ifodalaydi.

“Do‘l”, Xudoning vayron qiluvchi hukmlari vaqtini belgilaydi; bu esa o‘sha paytda Bobildan chaqirib chiqarilayotgan Xudoning boshqa podasi uchun rahm-shafqat davridir; buyuk olomonning eng oxirgisi ham Xudoning podasiga qo‘shilganda esa, insoniyat uchun sinov muddati butunlay tugaydi.

Yettinchi farishta o‘z kosasini havoga to‘kdi; va osmondagi ma’baddan, taxtdan ulkan bir ovoz chiqib: “Bajarildi”, dedi. Va ovozlari, momaqaldirloqlar va chaqmoqlar bo‘ldi; yana shunday buyuk zilzila yuz berdiki, odamzod yer yuzida paydo bo‘lganidan beri bunaqasi hech qachon bo‘lmagan edi, shu qadar qudratli va shu qadar dahshatli zilzila edi u. Buyuk shahar uch qismga bo‘lindi, xalqlarning shaharlari esa qulab tushdi; va buyuk Babil Xudo huzurida esga olindi, toki Unga O‘z qahr-g‘azabining shiddatli sharobi kosasini bersin. Vahiy 16:17–19.

Aziz o‘quvchi: Siz ovozlari momaqaldirloqlarni eshita olasizmi? Chaqmoqlarni ko‘ra olasizmi? Shamolni his qila olasizmi? Yaqinda siz nodon qizlarning moy so‘rab yolvorayotgan ovozini eshitasiz.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

Tinchlikni kutdik, ammo yaxshilik kelmadi; shifo zamonini kutdik, va mana, dahshat! Uning otlarining pishqirig‘i Dandan eshitildi; uning qudratlilarining kishnashi ovozidan butun yurt larzaga keldi; chunki ular kelib, yurti va undagi hamma narsani, shaharni ham, unda yashovchilarni ham yutib yubordilar. Zero, mana, Men orangizga sehr bilan bo‘ysundirib bo‘lmaydigan ilonlarni, zaharli ilonlarni yuboraman, ular sizlarni chaqadilar, — deydi Egamiz. G‘amga qarshi o‘zimni ovutmoqchi bo‘lganimda, yuragim ichimda holdan toygan. Mana, xalqim qizining faryodi ovozi uzoq yurtda yashovchilar tufayli eshitilmoqda: Egamiz Sionda emasmi? Uning Shohi uning ichida emasmi? Nega ular Meni o‘yib yasalgan butlari va begona behuda narsalari bilan g‘azablantirdilar? O‘rim o‘tib ketdi, yoz tugadi, ammo biz najot topmadik. Xalqim qizining jarohati tufayli men ham jarohatlandim; motamdaman; dahshat meni qamrab oldi. Gileadda malham yo‘qmi? U yerda tabib yo‘qmi? Unday bo‘lsa, nega xalqim qizining sog‘ligi tiklanmadi? Yereymi 8:15–22.